

vendige, men heller ikke forkastelige, og det er rimeligt, at vi, da vi ikke kunne enes om synderlig andet, da vi enes om disse, for at Pengene kunne flyde ud af Kassen, og Fristelsen ikke være saa stor for et kommende Ministerium, som maaske har en anden Opfattelse af Grundloven, Forfatningen end vi. Men hele denne Fremgangsmaade er ikke heldig; det kunne vi vel alle blive enige om. I det hele taget er en Finanstilstand, der bestaar i, at man ophober Pengene i større og større Grad og vedtager Love under Følelsen af, at Penge er der nok af, det gaar ikke saa nøje til, paa ingen Maade anbefalelsesværdig. Bedre er det derfor, om Pengene saavidt muligt blive i Skatteydernes Lommer, og at man, naar man vedtager Love, staar med en Følelse af, at Sparsommelighed skal man altid have i Tanken; thi da blive Reformerne Genstand for nøjere Overvejelse, end de ellers under andre Omstændigheder vilde blive. Jeg synes slet ikke, hele denne Fremgangsmaade er heldig, og jeg kan ikke forstaa, at den Henviisning til de Reformer, som ligge i Luften, som det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (O. Scavenius) gjorde, skal være nok til at begrunde Fordringen om fuld Kompensation, eller hvad den højtærede Finansminister kalder tilstrækkelig Kompensation. Men dernæst kommer det andet Punkt af Programmet, som kom fra den højtærede Finansminister, og det gik ud paa en Sammenkobling af disse Love. En Sammenkobling af disse 4 Love vil imidlertid let føre med sig, hvad jeg bemærkede den første Dag, at man ingen Ting faar ud af dem. Det vil let føre dertil, fordi der om de to af Lovene har været ført mange og lange Forhandlinger her paa Rigsdagen, næsten i en Menneskealder. Vi vide, at Vanskelighederne her ere overordentlig store. Tage vi saaledes Toldloven, da vide vi, at den Toldlov, som vi i Foraaret sendte op i det andet Ting, faa vi ikke at se i den samme Skikkelse igen; der kan ikke være Tvivl om den Ting; vi vide, at oppe i det andet Ting er der Interesser, der have meget stærkt Tilhold, og disse Interesser ville sikkert gøre sig gældende og skabe Lovforslaget om i en helt anden Skikkelse. Vi vide, at der om disse Love, Toldloven og Brændevinsskatten, kan komme meget lange Forhandlinger, og at det meget let kan ende paa samme Maade, som det tit og ofte er endt. Naar disse Love ere sammenkoblede, som de ere efter den højtærede Ministers Program, fører det let

med sig, at de to andre Love, hvormed Uenigheden ikke er saa stor, og hvormed der ikke tidligere er forhandlet, ogsaa strande med det samme. Teoretisk, sagde det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds, er der ingen Forbindelse mellem disse Love to og to, og teoretisk set er det rigtigt, at Indkomstskatte- og Hartkornsskattelovene følges ad, men praktisk set er det bedre, at de følges ad alle 4. Ja, praktisk set — men det kommer da an paa, hvilket Formaal man har. Har man det Formaal, at man ikke vil have noget ud af det hele, er det let forstaaeligt, at man sammenkobler dem; men har man det Formaal, at man helst vil have noget ud deraf, og at man, naar man ikke kan faa det hele, tager det, man enes om for senere at forhandle videre om det andet, tror jeg ikke, det er praktisk med den Sammenkobling, som det nuværende Ministerium praktiserer i Lighed med det afgaaede. Disse to Programpunkter, som vi have hørt af den højtærede Finansminister, synes mig at bekræfte, at det var rigtigt, hvad jeg udtalte den første Dag, at Forventningerne maa være smaa. Den højtærede Finansminister talte om de smaa Skridt, og gav sin Tilslutning til en Udtalelse af mig om, at det var heldigt, om man ogsaa kunde gøre smaa Skridt i Arbejdet. Den højtærede Finansminister ligesom ogsaa det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds og flere ærede Medlemmer have talt om disse smaa Skridt paa en Maade, som giver mig Mistanke om, at de elskede smaa Skridt for disses egen Skyld, ønske maaske netop smaa Skridt og ikke større; men saaledes var Udtalelsen ikke ment fra min Side. Jeg ønsker helst almindelige Skridt, ganske vist ikke saadanne, at Bukserne revne, men sandelig heller ikke Hanefjed. Altsaa ligefrem forelsket i de smaa Skridt har jeg ikke været; men et er, hvad man nøjes med, et andet, hvad man ønsker. Det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds sagde, at der var vist en Del Medlemmer af det Parti, hvortil jeg hører, der slet ikke vare enige i denne Udtalelse om de smaa Skridt, men deri fejler det ærede Medlem meget. Der hører den samme Betragtning hjemme, som jeg har hørt saa ofte før, at der altid skal være nogle Medlemmer af Partiet, som gaa omkring og ere gnavne, men det er skikkelige Folk, der ingen Ting sig og ingen Ting gøre. Det er den samme Betragtning, som det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) gjorde sig til Talsmand for,